

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ПОРІВНЯЛЬНА ГРАМАТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ»
на 2024/2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 6 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Сухачова Наталія Сергіївна
к. філол. н.

доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-095-63-33-897
Електронна адреса	sukhachova2014@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	онлайн: електронною поштою за розкладом http://www.im.puet.edu.ua/ вкладка Студентіві
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомлення з ізоморфними й аломорфними ознаками морфологічного та синтаксичного рівнів англійської і української мов, особливостями їх функціонування відповідно до ситуації, сфери спілкування, регістру усного й писемного мовлення.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 12 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 54 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Пояснювально-ілюстративний метод (лекція, розповідь, демонстрація); проблемний метод (групова дискусія); метод інтерактивного навчання (інтерактивні презентації; дискусії); метод контролю та самоконтролю.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: 6 семестр – екзамен.
Базові знання	Наявність знань про граматичну систему англійської та української мов.
Мова викладання	Англійська/українська.

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПР-1); ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР-2); знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (ПР-10); аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР-12); знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності (ПР-16). 	<ul style="list-style-type: none"> здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК-5); здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-6); здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-9); здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-10); здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-11); здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні (СК-2); здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя (СК-6); усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами (СК-9); здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів (СК-10).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Etymology and word-formation		
Тема 1. Contrastive typology of the English and Ukrainian morphology: aim, basic notions and methods	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «The Relation of Grammar with Other Linguistic Sciences», «Synthetic and analytical means of expressing grammatical meanings».
Тема 2. Parts of speech: criteria of distinguishing. Typological features of Noun	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Lexicogrammatical classes of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features», «The category of number of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features», «The category of case of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features», «The category of gender of English and Ukrainian nouns: allomorphic and isomorphic features».
Тема 3. Typological features of Adjectives, Numerals and Pronouns	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Allomorphic and isomorphic features of English and Ukrainian adjectives», «Allomorphic and isomorphic features of English and Ukrainian pronouns», «Allomorphic and isomorphic features of English and Ukrainian numerals».
Тема 4. Typological features of the Verb	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «The category of tense of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features», «The category of aspect and mood of English and Ukrainian verbs: allomorphic and isomorphic features».
Модуль 2. Typological features of functional parts of speech		

Тема 5. Typological features of functional parts of speech (Preposition, Conjunction, Particle)	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Typological characteristics of English and Ukrainian prepositions as parts of speech: lexicogrammatical classes (allomorphic and isomorphic features)», «Typological characteristics of English and Ukrainian conjunctions as parts of speech: lexicogrammatical classes (allomorphic and isomorphic features)».
Тема 6. Typological features of functional parts of speech (Adverb, Statives, Modal words, Article)	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.	Підготувати доповідь на тему: «Isomorphism and allomorphy in the expression of grammatical categories by English and Ukrainian adverbs», «Peculiarities of statives usages in English», «When to use definite vs. indefinite articles».

Інформаційні джерела

Основні

1. Воронова З. Конспект лекцій з дисципліни «Порівняльна граматики англійської та української мов» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 035 «Філологія». Кам'янське : ДДТУ, 2023. 70 с.
2. Гладуш Н. Ф., Павлюк Н. В. Contrastive Grammar: Theory and Practice / Порівняльна граматики: теорія і практика : навч. посіб. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; Нац. ун-т «Києво-Могилянська акад.». Київ, 2019. 296 с.
3. Фрасинюк Н. І. Порівняльна типологія англійської та української мов: тези лекцій, завдання для семінарських занять, завдання для самостійної роботи, тестові завдання : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : ТОВ Друкарня «Рута», 2020. 158 с.

Додаткові

1. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2004. 464 с.
2. Левицький А. Е. Порівняльна граматики англійської та української мов : навч. посіб. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 264 с.
3. Мартинюк А. П. Порівняльна морфологія англійської та української мов. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. 64 с.
4. Oxford Advanced Learners Dictionary. 10th Edition : Oxford University Press, 2020. 1820 p.
5. The New International Webster's Dictionary & Thesaurus of the English Language. Trident Reference Pub, 2023. 1200 p.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Порівняльна граматики англійської мови», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання здобувачів вищої освіти.

Положення про організацію освітнього процесу puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvithogo-proczesu-1.pdf

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти [polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf)

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості [por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf)

Політика щодо відвідування. відвідування занять є обов'язковим компонентом.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність [polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf)

Положення про запобігання академічного плагіату [polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf](http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf)

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти [polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf](#)

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти [puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf](#)

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf](#)

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) [https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/](#)

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій [polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf](#)

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену

[poloz_pro-apel_pidscontr.pdf](#)

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції [Запобігання та виявлення корупції - ПУЕТ](#)

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: [http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/](#)

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ [http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/](#)

Уповноважений з прав корупції [https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/](#)

Безпека освітнього середовища:

Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» [http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyalnosti/](#)

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (4 бали); захист домашнього завдання (4 бали); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	34
Модуль 2 (теми 5-6): відвідування занять (2 бали); захист домашнього завдання (2 бали); обговорення матеріалу занять (2 бали); виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (2 бали); поточна модульна робота (10 балів)	26
Екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентських наукових конференціях	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни